

В. Лунковичъ.

Откъде сж се взели нашитѣ домашни животни и облагородени растения.

Още отъ малки ние сме свикнали да гледаме около насъ различни домашни животни — куче, котка, конь, крава, свиня, кокошка, гълъбъ и др. Съ тѣхъ ние сме се сродили — считаме ги наши другари, помощници и слуги и едвали нѣкога си задаваме въпроса: откъде сж се взели и какъ сж дошли между хората. А този въпросъ е твърде интересенъ. Защо да не се опитаме да си отговоримъ на него?

Друго. Всѣки день ни слагатъ на ядене хлѣбъ. Ядемъ още картофи, зеле, лукъ, фасулъ, леща, салата, краставици, плодове и др. Всичко това за насъ е обикновена, всѣкидневна храна. Ние така сме свикнали съ тѣхъ, че и презъ умъ не ни минава да узнаемъ, какъ хората сж сдобили тия растения. И този въпросъ е не по-малко интересенъ. Струва си трудъ и за него да отдѣлимъ малко внимание.

Интересътъ е двоенъ. Отъ една страна намъ се иска да узнаемъ, откъде сж се взели **първитѣ** домашни животни и културни растения; отъ друга — какъ сж се навѣдили толкова много породи кучета, крави, толкова сортове пшеница, зеле и др. Последното е особено важно.

I. — Нѣкога и сега.

Отъ край време ли човѣкътъ е ималъ въ градината си толкова разнообразни ябълки и круши? Отъ край време ли той отглежда толкова разнovidни породисти крави, свини, коне, овце и кучета?

— Не!

Два-три примѣра сж достатъчни да ни убедятъ въ това. Познато е, че старитѣ гърци, които живѣли преди повече отъ две хиляди години, нѣмали ездачни и впрегатни коне, каквито ние днесъ имаме; нѣмали тѣзи породи свини, каквито се отглеждатъ днесъ, макаръ старитѣ гърци на времето си да се смѣтали за най-образования и богатъ народъ срѣдъ тогавашнитѣ народи.

Известно е, сжщо така, че старитѣ римляни считали пъпеша за плодъ, който не се яде и не обичали да го развѣждатъ. Трѣбва да се допусне, че тѣ не могли да иматъ и никаква представа за тѣзи 30—40 сорта пъпеша, които днешниятъ градинарь развѣжда. Непознавалъ стариятъ римлянинъ и всички тѣзи сортове